

Францияда болгъан ишлеге байлавлу Дагъыстанны муфтисини чакъырыву

Ассаламу алейкум ва рагъматуллаги ва баракатугъ!

Бисмилляги ррагъмани ррагъим! Есибиз Ер юзюнде тюрлю-тюрлю халкъланы ва къавумланы олар бир-бирисине яхшылыкълар этсин ва яхшы къылыкълары булан белгиленсин учун яратгъан. Сыйлы Къуръангъа гере, бары да динлени халкълары яхшылыкълар этивде бир-биринден озмагъа тарыкъ.

«Дин» деген сёз инсанни оьсювюню бары да къайдасын къошмагъа герек: тарбияны, асил къылыкъларны, гелишликни, языкъ сынывну, юреги аврувну. Амма шо

къайдалына бирисинде де нас сёз айтыв, бош хабар, ирышхат этив ёкъ. Мен кёбюсю журналистлер булан таньшман, бу къоччакъ касбуну юртегенлеге уллу абур булан янашаман ва мухбирликни гесеги имамны сёзюнде де, теологну чыгъып сёйлевюнде де бар, деп гысап этемен. Амма гъалиден 1500 ва 2000 йыл алда яшагъан сыйлы адамланы мысгъыллаву ва къолкъоге салыву бу касбу булан не аралыгъы барны англап болмайман, неге тюгюл журналистлер маълумат береген, ярыкъландырагъан ва информация ягъан адамлар.

» 4

Номерде:

бет 2

Мунапикълеге тийишли жавап

Магъачкъалада эрши суратлагъа къаршы мавлет-митинг оьтгерилген

Артадагы гюнлени ичинде дюньядагы бары да бусурманлар кеп сюеген Мугъаммат Пайхамарыбызны ирышхат этеген, мысгъыллайгъан суратлагъа къаршы чыгъывун, ачувланагъанын ва гезекленегенин билдире. Шо гъакъда дагъыстанлылар да ягъада къалмай, оьз пикрусун ачыкъ этмек учун январ айны ахырында Магъачкъаладагы Баш жума межитде мавлет-митинг оьтгерди.

Азиз Мичигишев

Мавлетни ачды ва юрютдю Магъачкъала шагъарны Баш жума межитини имамы Магъаматрасул гъажи Саадуев. – Бизин уьметибизни алдында булай вагъшилик арагъа чыкыгъанда не этмеге тарыкъбыз? – деген соравдан башлады сёзюн Магъаматрасул гъажи. – Дюньядагы бары да бусурман алимлер бир тавушдан айтагъан кюйде, бу вагъшиликке жавап янгыз парахат къайдада болмагъа тарыкъ. Тарихден герегеник йимик, булай ишлер Пайхам-

мар булан да бола болгъан. Ол шолай гезиклерде душманлардан оьч алмагъа къоймай болгъан. Шолайлагъа Пайхаммар яхшылыкъ ва йымышакълыкъ

булан жаваплана болгъан. Гъали бусурманлардан баш гетерер ва яман ишлер этер деп къаравулла, тек биз шоланы шыртына бийимесбиз.

» 3

Грозныйде мысгъыл суратлагъа къаршы митинг оьтгерилди

бет 4

Къудратны Есини алышынмайгъан уьч къайдасы

бет 6

Хыялдагы насипни артындан чабывда

Гъей Аллагъ, Сен мени келпетимни безендиргенде йимик, къылыкъларымны да безендир!

Асил къылыкъ адамны ичден де, тышдан да безей. Эгер адам онга багъыйлы болмаса да, тек ол асил къылыкълы буса, ону булан къатнашма ва заманны йиберме леззетли бола. Гъар бусурман асил, яхшы къылыкълы болма каст этме герек. Неге тюгюл, шо якъдан оьзюне ошмакъ учун Мугъаммат Пайхаммар савлай уьметге уьлгюдюр – ол лап яхшы ва толу асил къылыкълы болгъан. Ол: «Мен янгыз къылыкъланы яхшылашдырмакъ учун йиберилгенмен», – деп айтгъан. Гертиден де, бизин Пайхаммарыбыз бары да пайхаммарланы арасында лап камиллешген къылыкълы булангысы

болгъан. Шо гъакъда, огъар багъып, Къудратни Еси: «Гертиден де, сен оьр уллу къылыкъланы есисен», – деп айтгъан (сура «Аль-Калям», аят 4). Мугъамматгъа пайхаммарлыкъ беривню маънасы къылыкъланы оьрге гетеривдюр.

Ансар Рамазанов

Къылыкъ байлыкъланы камиллешген низам-тизимин инсаниятгъа бизин Пайхаммар йимик бирев де гелтирмеген. Юхлама ятывдан ва эртен турувдан башлап, пачалыкъны башчысына оьзюн нечик тутма герекге ерли бары да затларда Пайхаммар

оьзюню яшаву булан лап яхшы уьлгю гёрсетген.

Бизин динибизни бары да буйрукълары ва гери урувлары биз лап яхшы къылыкълагъа ес болсун учун бакъдырылгъанны билме герекбиз. Къыямат гюн бизин бары да даражаларыбызны арасындан лап къыйматлысы яхшы къылыкълыбыз болажакъ. Пайхаммар булай айтгъан: «Къул этген яхшы ишлени арасында Къыямат гюн мизан терезелерде яхшы къылыкълан авур гелген бир зат да болмажакъ». Эгер Пайхаммарны бу сёзлери бизин юреклерибизде белги къоймаса, биз алышынмажакъбыз. Ва биз яхшы, асил къылыкълы бол-

масакъ, бизин динибиз де толу къыйматлы болмажакъ.

Пайхаммар булай айтгъан: «Ким лап яхшы къылыкълы буса, лап яхшы дини юртегени де дюрдюр», «Къыямат гюн магъа лап ювукъ болажакълар да лап яхшы къылыкълы булангълардар». Бутюн бизин барыбыз да учун шо тема айрыча агъамиятлы. Биз гюнкъалыкъда, рагъмусузлукъда, гьюрметсизликде, алгъасавлукъда яшайбыз. Эсли наслу жагъиллер учун уьлгю гысапланагъан заманлар бар эди, гъали жагъиллер де, уллулар да бир йимик. Биз де шолай гъалиги гъалны, яшавлукъ этеген заманыбызны айыплайбыз. Заманны тюгюл, оьзюбюзюню айыплама герекбиз!

» 5

Грозныйде мысгъыл суратлагъа къаршы митинг оьтгерилди

Январь айны ахырларында Мычыгъыш республиканы тахшагъарында «Мугъаммат Пайхаммаргъа багъгъан суюв» деген ат булан уллу митинг оьтгерилди. Жыйынны Мычыгъыш республиканы ругъани идарасы оьтгерген эди ва онда сав Темиркъазыкъ Кавказдан гелгенлер ортакъчылыкъ этди. Гелтирилген маълуматлагъа гёре, онда шо гюн бир миллион адамдан къолай гиши жыйылгъан болгъан.

Эргенден тутуп шо гюн Грозный шагъарны «Мычыгъышны юреги» деген Агъмат гъажи Къадыровну атындагы межитде жыйылып, алимлер, жамият чалшывчулар, ёлбашчылар ва оьзгелер француз журналистлер этген пасат ишна айыплап, Мугъаммат Пайхаммарны нечик бек сюегенини гъакъында айтгъан. Сонг эсгерилген межитде уллу жамият тюш намаз да къылгъан.

Россияны муфтилены Советини председатели ва РФ-ни бусурманларыны ругъани идарасыны ёлбашчысы Равил хазрат Гайнутдин митингде ортакъчылыкъ

эте туруп, гюнбатар политиканы ва Пайхаммарны мысгъыллайгъан суратланы этегенлени танкъыт этди, булайлыкъ бусурманланы ачувун чыгъармакъ учун ва гъалеклендирмек учун этилгенни гъакъында айтды. Ону сёзлерине гёре, макюрчулер мурадына етмес, эгер бусурманлар бириксе ва оьзлени разилигин цивилизация къайдада билдирмеге болса.

Мычыгъышны башчысы Рамзан Къадыров митингде чыгып сёйлей туруп, булай деди: «Мен бу майдангъа къарап, мундагы жыйылгъан адамланы гёрюп, Мугъаммат Пайхаммарыбыз, Ислам динибиз ва ватаныбыз Россия учун оьктемлик гъислени сеземен. Биз мунда этилген ишге къаршылыкъ билдирмек учун жыйылгъанбыз. Бу къаршылыкъ Мугъаммат Пайхаммарны ярыкъ атына эрши суратлар этмеге ярай деп айтагъанлагъа билдириле. Бу къаршылыкъ дюньядагы бары да бусурманланы менлигине тиймеге къаст этегенлеге де тие. Олай да дин ва миллет арада от салмагъа сюегенлеге де къаршылыкъ билдиребиз».

Магъачкъалада уллу межит къурмагъа гёз алгъа тутгъан

Магъачкъала шагъарны башчысы Магъаммат Сулеймановну буйругъуна гёре, Дагъыстанны тахшагъарында янгы межит къурмакъны проектини уьстюнде иш башлангъан. Шагъар гъакимиятны вакиллерини сёзлерине гёре, шолай межит къурулса, Магъачкъаланы орамлары машинлени кёплюгюнден тыгъыс болмас. Межит Магъачкъала-Аэропорт трассада газовиклени районунда тизилмеге онгайлы деп санала.

– Янгы межитни къурмакъ учун шо ер лап багъгъылы болур, – дей Магъачкъала шагъарны башчысыны орунбасары Магъамматэмин Гъажиев. – Мунда 20 гектар топуракъны еринде Россия пачалыкъда ёкъ йимик межит къурмагъа хыял этебиз. Бары да иш-

лер алданокъ гёз алгъа тутулгъан: транспорт булан гелмек учун онгайлыкълар, мадраса булан Ислам университетни ишлев ва хыйлы оьзгелер. Эгер тарыкъ болса къурулуш топуракъ дагы да генгешдирилежек.

Тахшагъарны баш архитектору Магъамматрасул Гитинов гъисап этеген кюйде, гёрсегилген бу топуракъ межит учун лап онгайлы ва къыйышывлу. Касбучулар гёз алгъа тутагъаны йимик, межитни айлансында гёзел гюллер булангъы парк ва геземек учун тийишли шартлар болдурулажакъ. Межитни гёрюнюшо ва ону айлана якълары гъалиги къайдада ясалма ва Дагъыстанны тахшагъарыны оьзге архитектурасына къыйышывлу болмагъа тарыкъ.

Къыргъызстанда француз атир ийислени гери ура

Charlie Hebdo деген журналда Мугъаммат Пайхаммаргъа этилген эрши суратлагъа къаршылыкъ билдирмеге токъташып, Къыргъызстанны бусурманлары оьзлени ватандашларына француз атир ийислени алмай гери урмагъа чакъырыв этген. Къыргъызстанны Ош деген областында бусурманлар «Пайхаммаргъа багъгъан суювню жумасы» деген гъаракат онгарып, француз атир ийислени гери урмагъа чакъыргъан болгъан. «Эсгерилген гъаракатгъа гёре, сав жуманы узагъында бары да межитлерде Мугъаммат

Пайхаммарны яшавуну гъакъында айтылажакъ. Биз барыбыз да Пайхаммарыбыз нечик адам болгъаны гъакъында гёнгюнден билмеге тарыкъбыз. Айрокъда жума намазларда бу темагъа айрокъда артыкъ агъамият берилежек», – деп хабар эте Къарасуй районну имамы Суйун ажы Калыков.

Ош областны базарларында атир ийислерден къайры дагы оьзге француз мал сатылмайгъанга гёре оьзге затлагъа гери урув яйылмай. Эки де пачалыкъны арасындагы сатыв-алыв аралыкълар осал деп санала.

Сербия да къаршылыкъ билдире

Сербиядагы Нови Парз деген шагъарда 5 мингден артыкъ ерли адам оьзлени дин гъислери къыйыкъсыгъылгъангъа байлавлу митинг оьтгерген болгъан. Олар алдында Мугъаммат Пайхаммарны аты булангъы плакатланы салып, оьзлени менлигине абур этгенни талап этип орамгъа чыкъгъан.

Майдангъа чыгып юрюшлер этилген сонг, Ирфан Малич дейген ерли имам сербиялы бусурманланы мурадыны гъакъында сёз тутгъан. Ол айтгъан кюйде, Парижде Charlie Hebdo деген журналны редакциясында террорчу иш болмагъан, адам оьлтюрюв болгъан. «Бусурманлар террорчу-

лар тюгюл, Ислам дин де террор булан байланмагъан. Биз къайсы буса да террорчу ишге къаршыбыз, Парижде болгъан адам оьлтюрювде буса, мысгъыл суратланы заказ этгенлер айыплы, неге тюгюл олар бир миллиард ярым сана-ву булангъы бусурманланы менлигине тийген болгъан», – дей Малич.

Учредитель
Благотворительный фонд «Путь».
Газета печатается по согласованию и одобрению Духовного управления мусульман Дагестана

Редакционный совет
Председатель редакционного совета муфтий РД
Ахмад-хаджи АБДУЛАЕВ

Главный редактор
Абдул-Азиз МИЧИГИШЕВ

Канонический редактор
Абдулла АДЖИМОЛЛАЕВ

Дизайн, вёрстка
Мухаммад МУСАЕВ
Иса ОМАРОВ

Менеджер
Абдусабир АХМЕДОВ

Газета зарегистрирована Федеральной службой по надзору в сфере связи, информационных технологий и массовых коммуникаций.

Свидетельство о регистрации ПИ № ФС 77-42079 от 24 сентября 2010 г.
Индекс 51325
При перепечатке ссылка обязательна.

Набрано и сверстано на компьютерной базе газеты «Ас-Салам».
Отпечатано в ООО «Дом печати» по адресу: пр-т Акушинского, 20.

Заказ № _____
Сдано в печать 02 февраля 2015 г. в 20:45
Тираж 2.050 экз.

Адрес редакции
367015, РД, г. Махачкала,
ул. Аскерханова 13а.

Телефоны:
Редакция: (8722) 51-85-22.
Подписка и доставка по г. Махачкале: 914-222.
по Республике Дагестан: 8-988-699-28-24.

E-mail: assalamweb@gmail.com;
www.assalam.ru

Мунапикълеге тийишли жавап

1 « Булай ишлер бизин учун дарслар йимик болмагъа тийишли, гъатта яхшылыкъгъа талпыныв болар йимик ва аралыгъыбыз бирден-бир татывлу да болагъан кюйде. Болгъан иш биз нечик бусурманларбыз деген соравгъа ойлашдыртма тарыкъ. Ондан сонг Дагъыстанны муфтиси шайх Агъмат гъажи Абдулаев чыгып сёйледу.

– Ассаламу алейкум. Барыгъызыны да бугюнго мавлет оьгерив булан кьутлайман. Гъакъ юрекден мунда жыйылгъанлагъа, алимлеге, имамлагъа баракалла билдиремен. Шу ёлда гъаракат этгенигиз саялы Есибиз Аллагъ шабагъатласын сизин! Эттилген суратлагъа кьаршылыкъ билдирмек учун мавлет этмеге таклиф берген Дагъыстанны Президенти Рамазан Абдулатиповгъа да баракалла сёзлер айтабыз. Дагъыстанны ругъани идарасы да, Дагъыстанны алимлерини Совети де шо сиптечиликни бир тавушдан якълады. Бугюн биз мунда аялу Пайхаммарыбызгъа ﷺ бакъгъан якъдагъы абурлукъну айланасында бирикгенибизни гёрсетмеге жыйылгъанбыз.

Инг алдын мунда жыйылгъанлагъа бизин булан болагъан бары да иш янган Есибиз Аллагъны ихтиярына гёре болагъанны эсге салмагъа сюемен. Болагъан бары да ишлерде маъна да, бизин учун пайда да бола. Бир гезик Макканы кьолгъа алгъан сонг, арып-талып Пайхаммар ﷺ бир уйню тамына таянып, ону салкъынында ял алмагъа токъташа. Шо мюгълетде Жабрайыл малайик гелип: «Гъей Аллагъны Элчиси ﷺ, бу уйге таянма ва ону гёнеткисинден пайдаланма, неге тюгюл мунда яшайгъан кьатынгиши сени гёрюп болмай. Сени тавушунгуну эшитмес учун, ол терезелни де, эшикни де бебетген, кьулакъларын да аваз эшитмейген кюйде япгъан. Шо саялы ону уюню кьырыиндан тай». Пайхаммар ﷺ шо уйню кьырыиндан тайгъандокъ, Жабрайыл малайик кьайтып булай дей: «Сени аркъанг шу уйню тамына тийген саялы, Аллагъ шо кьатынны юрегине

рагъмулукъну ярыгъын ачгъан ва ол гъали Ислам динни кьабул этежек». Шондан сонг уйню эшиги ачылып, шо кьатын чыгып, булай сёзлени айта: «Гъей Аллагъны Элчиси ﷺ, шу гюнге ерли сенден артыкъ биревню де гёрюп болмай эдим. Не болгъанны билмеймен, тек шу замандан тутуп мени учун сенден аявлу адам ёкъ». Бу дюр Есибиз Аллагъ рагъмулукъну кьапуларын иманы ёкълагъа да нечик яягъаныны уьлгюсю. Францияда болгъан белгили ишден сонг дюнья эки гюпге бёлюндю. Мысгъыл суратлар да, оьзге ой кьурувлар да динни ва Аллагъны элчилерин эгик этмеге бажармай буса да, адамлар эки тюрюлю якъгъа бёлюндю: бирлери Пайхаммарны ﷺ яны, башгъалар – динни мысгъыллайгъаны яны. Болгъан ишни гъакъылы муна шолалыкъдадыр. Болгъан ишде бусурманланы сёз булан буса да гъакъ юрекден яны болгъанлагъа Есибиз иманны ярыгъын ва рагъмулукънун бакъдырар, Аллагъ буюрса.

Болуп турагъан агъвалатланы барышында бусурманлар масхараны агламайгъан бек кьатты адамлар деп биревлени эсине гелмеге бола. Амма шо шолай тюгюл.

Гъадислерден гёрюнеген кюйде, бирбирде Пайхаммар ﷺ оьзю де масхара эте болгъан. Бир гезик Абу Хурайра (Аллагъ огъар рази болгъур), Пайхаммар ﷺ масхара этегени гёрюп: «Гъей Аллагъны Элчиси ﷺ, сен бизин булан масхара этемисен?» – деп сорагъан болгъан. Пайхаммар ﷺ огъар: «Этмен, тек даим гертини айтаман», – деген.

Бу бек агъамиятлы ер. Масхара этип кюлейгенде де ялгъан айтмакъдан ари турмагъа тарыкъ. Гъадислерде шо кьайдалар бу кепде бериле:

– ялгъан ва ойлашып чыгъаргъан сёзлени айтып масхара этмеге ярамай;

– айлана якъдагъылагъа масхара булан руть ва мал-матагъ якъдан да зарал этмеге ярамай;

– масхара учун да гишини малына еслик этмеге ярамай;

– иманы бар адам оьзге иманы барны кьоркъутмагъа ярамай.

Масхара ва иланкы ери гелгенде ва шону англайгъан адамлар булан этилмеге тийишли. Масхара айлана якъдагъылагъа англавлу, хатирин кьалдырмайгъан ва оланы менлигине тиймейген болмагъа тарыкъ.

Сёзюмню узата туруп, ардагъы йылларда дагъыстан очарлар гъали интернетге гёчген деп айтмагъа сюемен. Ал заманларда айып этеген адамны бетинден таньмагъа, атын билмеге, герекли танкыт этгени саялы кьолун алмагъа бола эди. Энни буса бары да адамлар компьютерлени артына да яшынып, Есибиз Аллагъны ачыву чыгъардан да шо кепде яшынмагъа болар деп ойлаша. Башына не гелгени де язып, ялгъанны, бугъатанны ва гъибатны язмагъа да таргынмайлар. Шолайланы арасында Есибизни суд гесиунден кьоркъагъанлар аздыр, тек буса да шоланы гъарисине эстерилген затлар уллу гюнаглар экени ва Ислам дин булан шолар адамны этин ашавгъа тенглендириле деп, эсине салмагъа сюемен.

Имканлыкъдан пайдаланып, халкъгъа башчылыкъ этмек – уллу жаваплы иш экени гъакъында эсге салмагъа сюемен. Неге тюгюл Суд гесилеген гюн гъарибиз оьз табилгиндегилер учун жавап бережекбиз. Агълюню башы кьатыны ва авлетлери саялы жавап бережек. Пачалыкыны башчысы табилгиндеги бары да адамлар

саялы жавап бережек.

Шо саялы мунда барлагъа да, мунда ёкълагъа да шулай ёрар эдим: эгер сизин арагъызда кимесе биревлер гъакимиятны башын Абдулатипов тутгъангъа рази тюгюллер бар буса, олайлыкыны себебин оьзлерде излесин, онда хотгъанмасын. Барыбызгъа да булай айтып белгили: «Сиз нечик бусагъыз, лап шолай сизин ёлбашчыларыгъыз да болажакъ». Сиз яхшы болсагъыз – ол да дагъыдан бир яхшы болур. Шолайлыкъ кёмек эте!

Сонг да, биз айтгъан сёзюбюз яда ишибиз саялы жавап бергенден кьайры да, шо айтгъан сёзюбюз яда ишибиз кимесе биревню Ислам динге гелтиргенге яда арек этгенге де жавап тутажакъбыз.

Биз Пайхаммарны ﷺ оьр кьылыкъларына ошамагъа кьармакъ учун кьаст кьылмагъа герекбиз. Шону учун, гечип болмагъа уйренмеге тийишли, языкъ сынагъан ва авамлардан арек болмагъа герек. «Оьр кьылыкълар демек – сени булан аралыкъланы узгенлер булан кьатнавну юрютмек; кьардашылыкыны ва кьурдашылыкыны кьююп, сени булан айрылгъанлар булан кьатнавну янгыртмакъ; оьз гезигинде сагъа кёмек этмеге сюймегенлеге кёмек кьолунгуну узатмакъ; сагъа зулму этгени де, хатирингни кьалдыргъанны да гечмеге болмакъ».

Аллагъны Элчиси ﷺ бир за-

манда да яманны сёйлемен, гечмеге сюе болгъан, оьч алывчу да болмагъан. Биревню де кемчиликлерин излемен. Башгъа биревню гъакъында да яман сёйлемен. Адамланы байлыкына, ярлыкына айырмагъан. Гертини сюе болгъан ва ялгъанны сюймеген. Олай да, уьмметин, сизин булан бизин сюе болгъан. Шо саялы биз де юреклерибиздеги яман гьислерден арчыланмагъа тарыкъбыз ва Янгъыз Бир Есибиз Аллагъгъа ялбармагъа тарыкъбыз. Аллагъ буюрса, шолалыкъ булан бизин иманыбыз ва бирлигибиз кьатты болур!

Есибиз Аллагъ бизге кёмек этсин!

Дагъыстан Республиканы Президенти Рамазан Абдулатиповну сёзю де етдиринкли болду.

– Абурулу муфти, алимлер, имамлар, жыйылгъанлар бары да! Бугюн бизин мунда Есибиз Аллагъ жыйгъан, – деп башлады сёзюн Рамазан Гъажимуратович. – Биз Мугъаммат Пайхаммар ﷺ булан кьуванабыз, ону сюебиз ва шолалыкъ булан мунапикълеге тийишли жавап беребиз. Мысгъыл суратланы оьзге пайхаммарлагъа да эте болгъан. Шо дюр авамлыкъ ва биз гъадисден билеген кюйде авамлыкъдан сакъланмагъа тарыкъ. Украинада болагъан иш де – провокация, мысгъыл суратлар да – провокация. Амма биз шоллагъа гёре болмагъа герекмейбиз, шо провокациялагъа алданмагъа тарыкъ тюгюлюбюз. Бизин мурадыбыз – бусурман уьмметни бирилгини беклешдирмек. Аллагъгъа шюкюр, бизин уллу алимлерибиз, насигъатчыларыбыз бар, амма гъарибизни юрегинде иман болмагъа да тарыкъ. Бугюн сыйлы Мугъаммат Пайхаммарыбызны ﷺ атыны айланасында бирикгенибиз саялы сизге баракалла айтмагъа сюемен.

Гертиден де, бусурман уьмметге нени айланасында бирикмеге бары яхшы, Аллагъгъа макъгав болсун. Бизге барыбызгъа да Есибиз Аллагъ гюч де, чыдамлыкъ да берсин ва гъакъыкьатны ёлундан тайышдырмасын. Амин.

Дагъыстанлылар Москвада мавлет этген

Бу йыл январ айны башында «Ярдям» деген Москва межитде белгили агъвалат болгъан. Жумагюн жума межитни ичин Расуллагъны ﷺ яхшы якъларын макътап йырланагъан мавлетни сеси толтургъан. Москвалы муьминлеге шолай савгъатны Пайхаммарны ﷺ тувгъан айында Россияны тахшагъарына кьонакълый баргъан дагъыстанлылар этген. Жума намаз башлангъанча межитге жыйылгъан муьминлени алдына Дагъыстанны муфтисини кёмекчиси Даниял гъажи Умаилов сёйлеген. Ол ДР-ни муфтисини, гьюрметли шайх Агъмат гъажи апендини атындан Москваны

бусурманларын кьутлагъан ва межитни имамы Магъмут хазрат Вехитовгъа эсделик савгъат тапшургъан.

«Ярдям» деген межитни имамы Магъмут хазрат Мугъаммат Пайхаммарны ﷺ гъадислерини гъакъында хабарлагъан, намусуз маълумат кьуралланы янындан Расуллагъны ﷺ сыйлы атына тиеген мысгъыллав суратлагъа байлавлу масъаланы эсерип шо иш муьминлени Расуллагъны ﷺ яшав гъаракатын дагъы да гючлю кюйде уйренме борчлу этме герекни, ва адашгъан бары да адамланы гъакъ гerti ёлгъа салмакыны Яратгъаныбызгъа тилеме герекни айтгъан.

Жума намаздан ва азкарланы охувдан сонг, бусурманлар мавлет охуйгъанланы тизив тавушларына тынглама болгъан, Аллагъ яратгъан бары да адамланы лап яхшысы – Мугъаммат Пайхаммарны ﷺ гъакъында сёз юрюлеген мунажатланы гъакъындагъы охулар мажлисни безеген.

Мавлет чаралар тамамлангъандан сонг, межитни имамы Магъмут хазрат шулай кьыйбатлы савгъаты учун кьонакълагъа баракалла билдирген ва шулай мавлетлер янгъыз раби-уль-авваль айда тюгюл, энниден сонг да оьтгери-лежекни гъакъында айтгъан.

Гъей Аллагъ, Сен мени келпетимни безендиргенде йимик, кылыкъларымны да безендир!

1 « Заманлар нечиклейи-не алышынса да, биз бусурман кылыкълары болма герекбиз.

Кылыкъларыны сакълавгъа элтеген биринчи абат

Кылыкъларыны сакълавгъа байлавлу биринчи абат оъз янгылышларына, гюнагъларына, кемчиликлерине мюкюр болудан башлана. Тек шоллагъа кеп азлар мюкюр бола. Биз барыбыз да оъзюбюзню толукъ кыйматлы адамлар гысаплайбыз. Буса да, даим де бизге дюньялыкълар байлыкълар етишмей, биз даим де, бизден эсе артыкълары малы булангъылагъа къарайбыз. Биз оъзюбюзню янгылышларыбызны янгыз дюньялыкълар ишлеге байлавлу мюкюр болабыз. Гъабыкъларда буса, не ерде де, негер буса да айыплы болгъан буса, инг башлап оъзюбюзню янгылышларыбызгъа мюкюр болуп бажарма ва тюз гъасил чыгъарма герекбиз. Бусурман адам оъзю булан рази болуп токълары герекмей, ол оъзме, оъзюню кылыкъларыны яхшылашдырма, шолукъларда яхшы ишлерин де кеп этме тюше. Сакъланмакъны борч этип салса, о сёзсюз кюйде устюнлюкге етишежек ва оъзюню кылыкъларыны яхшылашдыражакъ. Эгер бирев намаз кыла буса, ол шо борчню кютмейгенлеге борден кырама герекмей. Биз нечакълары суймесек де, шолай этегенлер де бар. Нечъадар, ол оъзюню шолай этген деп, оъзюню уъл-

гюсю булан насигъат этме тарыкъ. Эгер бусурман адам шо ёрукъларда иш герсе, шо яхшы кылыкълар болур. Яни, бары да ишлерде Ислам динни талапларына кыйышывлу болур – Къудратны Еси Аллагъны сююмлю адамы да бизин шогъар чакълары.

Кёбюсю гезиклерде адамланы женнетге не зат гелтире?

Мен ойлашагъан кюйде, бу масъала бизин гъарибизни гъавасландыра. Неге тююк, Ахыратда яхшылыкълар алмакъ учун, бизин гъарибиз Аллагдан разилик излей. Шо масъалагъа да биз Расуллагъны ﷺ сёзлеринден шулай жавап табабыз: «Адамланы женнетге кёбюсю гезиклерде Аллагдан кьоркьув ва яхшы кылыкълар гелтире». Эгер Аллагъ сени сюегенни билме сюе бусанг, сени кылыкъларынгга тергевюню бакъдыр. Эгер сени кылыкъларынг кьагърулу, гюнкъа, юрегингге рагъмулукълар, языкъларыны, эки янынгдагъларыла гъа сююв ёкъ буса, бил, Пайхаммарны ﷺ гъадисине герсе, Аллагъ сени суймей. Пайхаммарны ﷺ янына гелип, адамлар: «Гъей, Расуллагъ, кьулараны арасындан Къудратны Еси кимни артыкълары сюе?» – деп сорагъан. Пайхаммар ﷺ: «Лап яхшы кылыкълары булангъысын», – деп жавап берген. Пайхаммар ﷺ оъзю Къудратны Есине кылыкълары дагълары да

яхшы сакъланмакъны тилеген: «Гъей Аллагъ, магъа гъакълары герти кюйде кылыкълары болма насигъат эт, лап яхшы кылыкъларыны янгыз Сен берме боласан». Расуллагъ ﷺ гюзюден оъзюне къарагъанда: «Гъей Аллагъ, Сен мени келпетимни безендирдинг, мени кылыкъларымы да безендир!» – деген. Эгер адам тыш герюнюсю булан исбайы болуп, тек ону кылыкълары якъдан исбайылыкълары болмаса, ол герти кюйде исбайы болма болмай. Эгер биз бары да якъдан исбайы болма сюе буса, бизин кы-

лыкъларыбызны сакъланмакъ деп Аллагъгъа тилеме герекбиз ва оъзюбюз де шогъар кьаст этме тарыкъбыз. Олай да кылыкъларыны яхшылашдырыгъа Аллагдан кьоркьагъан кьурдаш да яхшы кёмек этме бола. Ол сагъа эдепли кюйде сени о-бу якъларынг сени беземей, шоланы алышдырсанг яхшы болур эди деп билдирежек. Бир-биревлер буса шолай айтса, оъзлени эгик эте деп эсине геле. Шо ишде душманлар да кёмек эте. Оланы арасындан бириси сени кемчиликлерингги гъакълары

ында айта буса, айыплавланы герти урма алгъасама. Олар айтагъан затлагъа кьулакълары, балики, олар тюз айтадыр. Оланы танкъытыгъан яхшы янгълары багълары алышынмакъ учун пайдалан. Шолукъларда, душманларынгги танкъыты сени учун пайдагъа айланма бола. Олай да илму дарслардан (дин илмулары гъакъларындагълары дарслар) Пайхаммарны ﷺ яшав ёлун уйренивде кылыкъларыны якълама бола. Бизин кылыкъларыбызны яхшылашдырыгда бизге Аллагъ кёмек этсин! Амин!

Усталаны алдатыву

Бизин гъарибизни мобилный телефонларыбыз бар деп айтма ярай, кеплени гъатта экишер телефону да бар. Гъар къайсы техника алат йимик, мобилный де оълумлюк алат тююк, о да заман-заман бузула. Биз суйсек де, суймесек де, сервис салонлагъа бармасакълары болмай. Мунда адатлангъан гъалгъа кыйышмайгъан не бар, алат бузулгъан, устагъа герсетме герек. Бир зат да ёкъ эди, эгер бу тармакъда ишлейген кьурдашлары ва таньшлары бар бир нече адам айтгъан кюйде, мобилный телефонлары ярашдырагъан салонлары усталары, оланы ярашдыргъандан къайры, телефонлары оъз санларын кооперативлер гъазирлеген ва гъар тюрюлю учун, аслу гъалда Китай маллагъа алышдыргъан «кьуллукъларда» кютмей эди буса. Къудратны Еси Къуръанда булай айта: «Гъей, гъакълары юрекден инангъанлар, шариятда изну берилмейген ёлда бир-биригизни малларыгъызгъа ес болмагъыз...» (сура «Ан-Ниса», аят 29).

Къуръанны оърде эгерилген аятын бек яхшы толумлашдырагъан Расуллагъны ﷺ шулай сёзлери бар: «Къадагъа этилеген затдан тувгъан жанлы зат янгыз жагъаннемни отуна лайыкълары!» («Жагъуль-ахадис», №9976). Башгъа сёзлер булан айтгъанда, гъарам ёлда къазанылгъан затны ашагъан адамлар жагъаннемге тюшежек. Кеп айтмагъанда, бир нече минг манатлар учун шолай тавакал этме тюшеми экен?

Шолай «уста» янгыз башгъа адамны малына елик этгени учун тююк, алдатгъаны учун да гюнагълары къазана, ялгъан буса, Ислам динни герсюнден къарагъанда, лап авур гюнагълардан гъасаплана. Расуллагъ ﷺ булай айтгъан: «Сиз ялгъандан сакъланмакъ болугъуз, нечик чи, ялгъан гюнагълар ишлеге гелтире, гюнагълар буса жагъаннемге

элте. Ва алдатагъан гъар адам Аллагъны алдында ялгъанчы гъисапда жавапгъа тартылажакъ» («Сахиу Муслим», №4721).

Оърде эгерилгениндан къайры, инамлыкълары гертилемеген ва оъзюне инангълары затгъа хыянатлыкълары эте буса, о Мугъаммат Пайхаммарны ﷺ шу гъадисде айтгъларыны туврасына

гиривню кьоркьунчлугъуна тарыма бола: «Экиюню адамны уъл аламатлы бола: сёйлейгенде – ялгъан айтагъаны; сёз берип – кютмейгени; оъзюне инангъанда – инамлыкълары гертилемегени» (аль-Бухари).

Башгъа гъадисде булай айтыла: «Аллагъ Къыямат гюн биринчилени ва ахырынчыланы жыйгъанда, гъар намарты устюне байракълары гетерип: «Бу намартлыкълары пеленчени уланы тюгенченики», – деп айтажакълар» (имам Муслим).

Ахыратда экиюлюлени кысматлы нечик болажагълары биревден де яшыртгълары тююк.

Шо ёрукълары алдатыв янгыз мобилный телефонлары ярашдырагъан тармакъда тююк, кьалгъан бары да техниканы ярашдырагъанда да ёлугъа. Тек мен шо тармакъгъа тийгенимни себеби шо бек яылгъларылыкълары булан байлавлу, нечик чи, шо усталлагъа: адамланы алдатмагълары, телефонлары санларын алышдырмагълары, намуслу кюйде ишлегиз деп чакълары этме сюемен. Эгер сиз оъзюбюзню клиентлеригизни алдында намуслу болсагълары Къудратны Еси сизин ишигизни алгъларылажакъ ва сизин даражагъларыны артдыражакъ. Бу тармакъда ишлейген къардашлары, кьурдашлары яда таньшлары барлар барыгълары да, шу маълуматлы оланы тергевюне етишдиригиз!

Сатиолла аль-Губдани

Хыялдагъы насипни артындан чабывда

Аслу гьалда адамланы кёбюсю озьлени иш-юрюшлерин, озьлени яшавун нечик къурма герекни биле. Балики, юрегини теренинден гьар адам не яхшы, не яманны биледир, шо яхшыгъа нечик тартылма ва ямандан нечик къачма тюшегенден англаву бардыр. Тек шо дюньялыкъ яшав, шайтан ёл йимик, адамгъа урунадыр, къальин туман болуп къалпанадыр – муна, биз баш хыялланы дюньясындабыз, хыялдагъы насипни артындан чабабыз.

Абдулла Муслимов

Бизин яшавубуз – шо бугюнгю гюн, неге туюл, туюнгю гюн даимликге гетген, тангалагъы гюн буса гъали де етишмеген. Дюньяда насипли болардай нечакъы адам бар, тек шо имканлыкъдан олар озьлер озьлени магърюм этген. Савлай яшлыгыны заманында олар: «Муна мен озьстенде...», «Муна магъа шунча йыл болгъанда...», – деп айта тургъан ва шо ойлар булан яшагъан.

Озьген заманда буса олар: «Муна мен школаны битдиргенде...», «Муна мен гъакъылбалыкъ болгъанда...», «Муна

магъа дагъы да мунча йыл болгъанда...», – деп айтма башлай. Жагъил улан яда къыз болгъанда, олар: «Муна мен къатын алгъанда...», «Муна мен иш тапгъанда...», «Муна магъа энни мунча йыл болагъанда...», – деп ой къура. Амма олар эс тапгъанда ва уй болгъанда, шо «Муна шо заман» дегенлик аз болмай.

Шолай гьал олар: «Муна мен пенсиягъа чыкъгъанда...», – деп айтгъынча узатылып тура. Сонг буса, артгъа бурулуп къарап, олар ала-саладан яшав озьгенни, озьлер буса бир минут да яшамагъанын: гьар «муна шо заман» яшавгъа чыкъгъан ва янгы шартлар арагъа чыгып тургъанын англай.

Насипни къаравуллап, муна шолай бютюн оьмюрю гете. Оланы пикрусуна гёре, хыяллы «муна шо заманны» яшавгъа чыгъармайлы, насипли болма бажарылмай. Шо хыяллы насипге етишгинче олар оьле, озьлени кёп санавдагъы «муна шо заманын» да яшавгъа чыгъарма бажарылмагъан кюйде къала. Олар озьлерде бар затлардан къуванып болмагъан, бугюнгю гюн булан яшап бажармагъан ва бугюн, гъали насипли болма болагъанны да англамагъан.

Шу макъаланы охуйгъанда,

сизден изнуруз сизин юхлатгъанны гёз алгъа гелтиригиз... Бирден-эки уянгъанда сиз самолётда экенигизни англайсыз. Биринчи класлы ерде де олтуруп учасыз, сизин айры кабинагъыз бар, бек тизив аш, олтургъан еригиз юху учун караватгъа айлана. Кёп тюрлю гёнгюл ачывлар, оьр даражада къарав – сиз шо онгайлыкъланы барысы да булан кеп чекме башлайсыз.

Буса да бир мюгълетте ойлашып къарагъыз ва озьюгюзге «Мен насиплеми?» – деген соравну беригиз.

Тек сиз нечик насипли болма боласыз? Башлап сизге бир нече соравлагъа жавап берме туюше чи. Мисал учун, сиз самолётгъа нечик мингенсиз? О кьайда уча? Эгер шо соравлар жавапсыз къалса, не насипни гъакъында сёз юрюлме бола? Гьатта сизин ихтиярыгъыз дагъы гъайбатлыкъланы бары да затларындан кеп чексегиз де, гъакъ герти насипге ес болма имканлыкъ болмажакъ. Юмюш паннузну уьстюндеги шоколад десерт яда арты узюлмеген кеп чегивлер суаллагъа жаваплар алмакъ учунгъу хыяллы сёндюрге болурму? Сиз озьюгюзню баш хыяллар къалп насип булан къуршагъаныгъызны англажакъсыз.

Эгер шу мисалны сизин яшавугъузда къолласа? Озьюгюзге «Мен герти кюйде насиплеми?» – деп сорасагъыз. Гъакъыкьатда бизин бу дюньягъа гелмеклигибиз кимесе биревню юхлатып, сонг самолётда ерлешдиргенге бек ошай. Неге туюл, тувмакъ учунгъу имканлыкъланы биз тангламагъанбыз. Буса да, бизин арабыздан бир тайпаларыбыз шо соравлагъа жавап алма суймей, шо жаваплар олагъа яшавуну маънасына туюшонме, кёмек эгер эди, демек, гъакъ герти насипни

гъис этме имканлыкъ берер эди...

Гелтирилген мисаллар ва тапшурмалар гъакъ герти насипни эсге салмакъ негетлер булан гелтирилген, шо насипни сынап къарама ва шогъар ес болма гьар кимде де гюч бар. Ахырында озьюме де, бары да охувчулагъа да гьар эртен ойларында Къудратны Еси, бу яшавда озьюню муратлары булан уянмакъны, гьар гюнден къуванмакъны ва къайтып-къайтып: «Мени насипим – Ислам динде!», – деп тақрарламакъны ёрайман.

Ругъани управлениени вакиллери Татарстанда болгъан

Дагъыстан Республиканы ругъани идарасыны вакиллери башында ДР-ни муфтисини биринчи орунбасары Агъмат гъажи Кахаев ва ДР-ни муфтисини жамият булангъы байлавлукълагъа ва муълумат къуралланы ишине къарайгъан орунбасары Магъаммат гъажи Магъамматов булан уьч гюнюк сапар булан Татарстанда болгъан ва бир нече дин центрлагъа баргъан. Эсигизге салайыкъ, Татарстанны муфтиси Камил хазрат Самигуллин январ айда Магъачкъалада болгъанда, Мугъаммат Пайхаммарны тувгъан гюнюне багъышланып озьгерилежек «Мавлид ан-Наби» деген шатлы агъвалатда ортакъчылыкъ этмек учун бизин ругъани идараны вакиллери чакъыргъан болгъан ва шо саялы бизин якълар онда къонакълый баргъан.

Байрам шатлыкълар бырынгы Болгар шагъарда озьгерилген, шонда Татарстанны муфтисини президиуму да озьгерилген. Бу шатлы чараны къурганлар эсгерген кюйде, «Мавлид ан-Наби» деген байрамны Болгарны тарихи топурагъында озьгерив гертилей де макътаву ва асил мердешге айлангъан. Байрамны дазулаверли бола, нашидлер охула, Мугъаммат Пайхаммарны атына макътавлар этиле. Мавлетде Татарстанны ёлбашчы-

лары, Россияны Ислам дин ругъанилерини вакиллери, олай да башында Дагъыстанны муфтисини биринчи орунбасары Агъмат гъажи Кахаев де булан Дагъыстан Республиканы бусурман идарасыны вакиллери де ортакъчылыкъ эте. Шатлы бу жыйынларда Россияны жамият ва политика чалышывчулары, тыш уьлкели къонакълар да бола.

Дагъыстан Республиканы делегациясыны вакиллерине Татарстанны тарихи ва ругъа рислигини ерлери гёрсетиле. Дагъыстан бусурманланы идарасыны вакиллерини Татарстанда болувуну программасы тийишли даражада генг бола: жамиятлар булан ёлугъулар, сынав альшдырывлар, зияратлагъа барывлар озьгериле. Шолай ёлугъувланы бириси Татарстан Республиканы муфтиси Камил хазрат Самигуллин булан бирге Ислам динни къабул этивню 1 минг йыллыгъыны атындагъы Къазан оьр бусурман мадрасада бола, шонда олар мутаалимлер ва дарс беривчулер булан лакъырлаша, ерлердеги оьр охув ожакъларда ва мадрасаларда дарс берив къайдаланы методикаланы башгъалыкълары булан таныш бола.

Экинчи гюн делегация Чистополь шагъаргъа ёл чыгъа, шонда олар Дагъыстанда белгили устаз, насипгъатчы, жамият чалышывчу, олай да Темиркъа-

зыкъ Кавказны биринчи муфтиси шайх Сайпулла Къади Башларов яшагъан ва ишлеген ерлерде, ол хутба этген межиде бола.

Дагъыстанны муфтисини биринчи орунбасары булангъы делегация гъалал ва закят масъалалагъа къарайгъан комитетлерде, Татар Республиканы ругъани управлениесинде иш гёреген вакф фондда бола, оланы ёлбашчылары булан ёлугъа, комитетлени ва фонду иши булан таныш бола.

Къазанда сокъурлар ва осал гёрегенлер учун ачыгъан центр да бизин делегацияны тергевонден таймай. Россияда ва ювукъдагъы тыш уьлкелерде дагъы шолай центр ёкъ; шонда озьюме намаз къылмакъ учун 300 адамгъа ери бар межиде, общежитие, ашхана, компьютер класлар, китапхана, гиччи басмакана гиреген комплекс

иш гёре. «Россияны ва гьатта СНГ-ни гьар тюрлю регионларындан гелме сюеген кёп бусурманлар бар», – деп эсгере фонду президентни Илгъам Исмагилов.

Дагъыстан делегацияны сапарыны аслу ери «Мугъаммадия» деген мадрасагъа барыву бола, шогъар инамлы кюйде Татарстанны ва Дагъыстанны дин чалышывчуларыны тыгъыс байлавлугъуну ва къардаш аралыкъларыны белгиси деп айтма ярай. «Мугъаммадия» деген бу мадрасада Россияны ва Дагъыстанны жамият ва дин чалышывчусу, муфти, Накъшубанди, Шазали ва Къадири тарикъатланы супулу шайхы Сайпулла Къади Башларов уьч йылгъа ювукъ дарс берген.

Дагъыстанны вакиллерини «Хузур» деген китап чыгарыв уьйге ва «Азан – Исламны сеси» деген интернет радиода бо-

луву да пайдалы ва къужурлу бола. Дагъыстанны муфтисини жамият булангъы байлавлукълагъа ва маълумат къуралланы ишлерине къарайгъан орунбасары Магъаммат гъажи Магъамматов шоланы коллективлери булан лакъырлашды ва радио программаланы маънасы ва китап чыгъарагъан уьйню малы булан таныш болду. «Азан» деген бусурман радио ва «Азан-Исламны сеси» деген интернет-раиостанция орус ва татар тиллерде савлай гече-гюн берилишлер юрюте. Татарстан хазратланы вьзалары радиодан бериле. Намазгъа чакъырив – азан да озь заманында чальна. Ондан кьайры да, геч болгъуна олтурма сюегенлер учун гьар гече сыйлы Къуръанны охуву бериле. Сапарны таъсирини гъакъында айта туруп, ДР-ни муфтисини биринчи орунбасары Агъмат гъажи Кахаев: – Инг башлап Татарстанны ругъани идарасына ва муфтиси Камил хазрат Самигуллинге бизин чакъыргъаны, абур этип къаршылагъаны ва къонакъ этгени учун разилигимни билдирме сюемен. Шо тизив байрамны бизин татар къардашларыбыз булан бирге озьтергенибизге бек шат болдукъ. Бары да зат оьр даражада гъазирленген, къурулгъан эди, – деди.

Бизин мухбирибиз

– Къатыным магъа тынгламаса, ондан айрылажакъман деп ант этген эдим. Шогъар энни гъёкюнемен ва ондан айрылма да сюемеймен. Гъали не этейим?

– Булай алгъанда, ант этмек ончакъы яхшы да тюгюл. Эгер сиз яхшы иш этмеге ант этген бусагъыз, шону кют-

меге герексиз. Амма яманлыкъ этмеге ант этген бусагъыз, вѐре шону этивден сакъланыгъыз. Сизин гезикде буса, кафарат (къоду) тѐлемеге герексиз, яни амалсыз яшайгъан онавну ашатмагъа тарыкъ яда уьч гюн ораза тутма герек (арты артындан болмакъ борч тюгюл). Гележекде де шотай ант этивден сакъ болугъуз.

– Уланабыздан къалгъан гюмюш савут-сабабыз бар. Ону уьйде сакъламагъа яраймы ва шондан секет тѐленеми?

– Гюмюш савут-сабаны уьйде сакълама ярай, тек ашайгъанда ону къолламагъа ярамай. Эгер гюмюш савут-сабаны байлыкъ-барлыкъны гъисабында сакълай буса, ондан секет тѐлеме тийишли. Секетни тѐле-

мек учун гюмюш савутну нисабы, демек авурлугъу 560 грамдан кѐп болма тарыкъ. Бу оьлчевге етишген заманда шо уьй малдан 2,5 проценти яда шону акъча къыйматы тѐлене. Шолай шартлар алтынгъа да тие ва ону нисабы – 82 грам. Савутну уьстюне алтын яда гюмюш себилген буса, шондан секет тѐленмей шо себилген алтын яда гюмюш нисабны оьлчевюне етишмей туруп.

– Сабап деген недир?

– Сабап деген сѐз арапчадан «себеп» деп таржума этиле. Биз буса, о сѐзню «битик», «гъайкел» деген маънада къоллайбыз. Демек, битиклерде Къурандан алынгъан аятлар ва оьзге дуалар язылып, алгъышланы себеби бола. Масала, адам гъар гюн ашайгъан аш тоймакъны себеби бола, неге тюгюл, Яратгъаныбыз инсанны ашсыз да тойдурма бола. Яда уколлар ва дарманлар, сав болувну себеби санала, неге тюгюл, Яратгъаныбыз оларсыз да адамны сав этмеге бола. Амма Аллагъутаала бары да затны себеби болагъан кюйде яратгъан. Шону гъакъылы муь-

мин адамны сынап къарамакъда. Амма бусурман адам болагъан бары да зат Аллагъаны ихтиярына гѐре болагъанын билмеге тарыкъ. Шогъар да булай мисал: бичакъ булан экмек гесе буса, нечик ойлашмагъа герекбиз. Бичакъны гесеген этип, огъар гесмеге имканлыкъ берген – Къудратлы Аллагъ. Эгер ким эсе бирев, Аллагъны Къудраты ва ихтияр болмай туруп, бичакъ оьзлюгюнден гесип бола деп ойлаша буса, капирикге тарыма бола. Натихада, булай пикругъа гелебиз: бичакъ гесмеге бола, Яратгъаныбыз Аллагъ Къудраты булан ва Ону ихтиярына гѐре. Гъайкелни гъакъында да лап шотай ойлашма тарыкъ.

– Гъали сатывда «гъалал» деп язылгъан тюрлю-тюрлю кѐп колбасалар бар. Шоланы сатма, ашама яраймы?

– «Гъалал» деген языв болуп къалгъан булан оьзлюгюнден мал шотай болуп къалмай. Къазанмакъ учун бу малны чыгъартагъанлар «гъалал» деп язып къойма да бола. Бусурманлар алданмасын учун, къайсы буса да алим яда имам «гъалал» деп язылгъан маллагъа шотар чыгъартагъан ерлеге барып, шо гертиден де гъалалмы экен деп тергесе яхшы болур. Гъалал тюгюл малланы сатма да гери урула, шо саялы бу масъалагъа сатывчулар да агъамиятлы янашма герек.

– Неге бир мазгъапда яратылгъан затлар башгъасында гери урула, Пайхаммар чи ﷺ бары адамлар учун йиберилген?

– Бу ва булай меселдеги соравлар исламны душманларындан чыгъа. Оланы муратлары бусурманланы арасында шеклик тувдурмакъ ва бир-биринден айырмакъ. Жамиятыбызда динни англамайгъан адамлар кѐп болуп барагъаны саялы, олайлагъа мазгъаплар болмаса да ярай деп эсине геле. Гиччирек жавапда мазгъапланы кюрчулерин салгъан дѐрт де имамны гъакъында маълуматлар берип турма, олар етишген даражаланы гъакъында айтып битдирме бажарылмас. Оланы бириши де Яратгъаныбызны къаламына яда Пайхаммарны (алай-

гъи салам) гъадисине къаршы чыгъагъан къарар, гъукму чыгъармагъан. Мазгъапланы арасында исламны беш кюрчюсюн ва имамны алты белгиси гъакъда къыйышмайгъанлыкъ, рас гелмейгенлик бир заманда да болмагъан ва болмажакъ. Башгъа-башгъалыкълар янгыз ибадатны камиллешдиривге багъышлангъан къошум затлагъа (фуруь) тие. Бу дѐрт де имам ва оланы мазгъаплары уьмметибиш учун Аллагъны уллу рагъмулугъу. Мазгъапланы кюрчулерин салгъан бу дѐрт де имам билим якъдан да, къылыкъ якъдан да ва оьзге якъдан да оьз заманыны лап белгили алимлери болгъан. Мазгъапланы башгъалыгъында уьммет учун уллу рагъмулукъ бар, неге тюгюл тарыкъ болгъанда, гъажатлы шартланы сакълап, башгъа мазгъап айтагъангъа къыйышма бола.

– Сатывда мен бир-нече адамны чегип алдатгъан эдим. Шо гюнагъдан нечик чайылма бола?

– Бу соравгъа жавап бергенче, Шуайп пайхаммарны заманында болгъан ишни башлап эсге салайыкъ. О заманларда Яратгъаныбыз сатыв-алывда алдатагъан савлай халкъны жазалагъан болгъан. Нечакъы яман буса да, бу мердеш бизин якъларда да генг кюйде яйылгъан. Сатывчулар, билигиз, чегип алдатагъанлар Къыямат гюн шо

иши саялы Аллагъны алдында жавап тутажакъ. Энни берилген соравгъа гелейик. Эгер кимсе бирев алывчуланы мизанларда алдатгъан буса, ол болгъан чакъы тез кюйде товба этмеге тарыкъ. Товба этмек – мизанларда берилмегенни алдангъан гишиге. къайтармакъ ва гъакъ юрекден Аллагъдан оьзюн гечмек бола. Эгер де алдатылгъан адамны тапмагъа бажарылмай буса, нечакъыгъа берилмей къалгъанны ол адамны атындан садагъа этип оьлешме тарыкъ ва Аллагъдан гечмекни тилемеге герек.

Охувчулагъа янгы китап

Аявлу охувчуларыбыз, сизин шатлы янгылыкъ булан къутламагъа сюебиз. Гъали-гъалилерде ана тилибизде охувчуну тергевюн тартажакъ йимик китап басмадан чыкъды. «Оьлюден сонгъу яшав. Инсанны герти ватаны» деген китапда адам бу дюньядан геттенде ону не къаравуллайгъанны гъакъында къужурлу кюйде язылгъан. Ахыратда не болагъанны, Сорав алынагъан гюн нечик болажакъны, Сырат кѐпюрге ва оьзге янлагъа баянлыкъ берилген. Бу китап белгили Имам Куртуби язгъан «Тазкират» деген китабыны къысгъартылгъан къайдасы. Оьлюден сонгъу яшав болмайгъангъа ва тирилик болмайгъангъа инанмайгъанлар, шо китапны охугъан сонгъу даимлик яшавгъа инангъан да бола ва иманлы да бола.

– Гъажатханада сѐйлемеге, ариибери къарамагъа, охумагъа, телефон сѐйлемеге, йыргъа тынгламагъа, тюк юлюмеге, кѐп турмагъа, ашамагъа яраймы?

– Гъар затны оьзюню ери брола. Гъажатханагъа барывну оьз эдеплери, кюю бола.

Шоталагъа гѐре, гъажатханагъа сол аякъдан гирип, онг аякъдан чыкъмагъа, гирегенде, чыгъагъанда айры дуалар охумагъа герек ва оьзгелери (шоланы гъакъында толу кюйде язгъан эдик). Гъажатханада узакъ турмагъа да яхшы тюгюл ва соралагъан затлардан сакъланмагъа тарыкъ, этмесе къолай.

Аявлу охувчулар, "Мобильный байлавлукъ" деген рубрикабызгъа SMS-лер геле. Тюпде шоланы беребиз. Шоталагъа сиз де язмагъа боласыз.

Бизин номерибиз:
8928-800-01-97

– Намаздан сонгъу азкарланы ичинден охуйму яда эшитилеген кюйде охуса яхшымы?

– Имамгъа, оьзюню артындан на-

маз къылгъанлар (маъмумлар) уьйренсин учун, азкарланы эшитилеген кюйде охуса яхшы. Маъмумлар биле буса яда янгыз ерде намаз къылынган буса, азкарланы ичинден охуй.

Рузнама

Март

дни	Утрений	восх.	Обеден.	После-обеден.	Вечерн.	Ночной
1	04:51	06:24	12:04	15:08	17:40	19:10
2	04:49	06:23	12:04	15:09	17:41	19:11
4	04:46	06:19	12:03	15:11	17:44	19:14
6	04:42	06:16	12:03	15:12	17:46	19:16
8	04:39	06:13	12:02	15:14	17:49	19:19
10	04:35	06:09	12:02	15:15	17:51	19:21
12	04:32	06:06	12:01	15:17	17:54	19:24
14	04:28	06:02	12:01	15:18	17:56	19:26
16	04:25	05:59	12:00	15:20	17:58	19:28
18	04:21	05:55	12:00	15:21	18:01	19:31
20	04:17	05:52	11:59	15:22	18:03	19:33
22	04:13	05:48	11:58	15:24	18:05	19:35
24	04:09	05:45	11:58	15:25	18:08	19:38
26	04:05	05:41	11:57	15:26	18:10	19:40
28	04:01	05:38	11:57	15:27	18:13	19:43
30	03:57	05:34	11:56	15:28	18:15	19:45